Valvontaosasto
Tavara- ja liikennevalvonta
Tulliylitarkastaja Anna Kallio

29.9.2021
Dnro H2633/01.02.01/2021

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta

Lausunnon antaja

Tulli/ Tulliylitarkastaja Anna Kallio, anna.kallio@tulli.fi

HE 143/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

Tulli on tutustunut hallituksen esitykseen laiksi tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta. Esityksen mukaan savukkeiden, kääretupakan, piippu- ja savuketupakan sekä sikareiden ja pikkusikareiden veroa korotettaisiin. Korotukset toteutettaisiin kahden vuoden aikana neljässä vaiheessa. Lisäksi lakiin lisättäisiin uusi kuumennettavien tupakkatuotteiden veroluokka.

Tullin näkemyksen mukaan hallituksen esityksessä on tuotu hyvin esille se riski, että verovapaa matkustajatuonti, salakuljetus sekä muun verotuksen ulkopuolelle jäävä harmaatuonti voivat lisääntyä tupakkaveron korotusten myötä. Tätä uhkakuvaa kuitenkin pyritään torjumaan sillä, että korotukset tehdään maltillisina ja useammassa vaiheessa.

Esityksessä todetaan, että toisin kuin monessa muussa Euroopan maassa, yleisesti katsotaan, että Suomeen tulee väärennettyjä savukkeita hyvin vähän. Tulli yhtyy tähän näkemykseen. Tiedossa kuitenkin on, että myös Euroopassa on useita laittomia savuketehtaita, joten voi olettaa, että tuoteväärennöksiä kulkeutuu myös aiempaa enemmän Suomeen laittomille markkinoille, kun hintaerot kasvavat.

Esityksessä on todettu, että hintamuutokset voivat myös johtaa siihen, että tapahtuu kulutuksen siirtymää eri tupakkatuoteryhmien välillä. Tulli pitää tätä varsin todennäköisenä, koska esimerkiksi nuuskan salakuljetus on vuosi vuodelta kasvanut. Nuuska on veroa tuottamaton tupakkavalmiste, koska sen myynti on Suomessa kielletty. Myös lääkelain piiriin kuuluvien nikotiinia sisältävien annospussien matkustajatuonti ja tilaaminen internetistä on lisääntynyt. Esityksen mukaan nikotiininuuskan ottamista verotuksen piiriin ei ole selvitetty tämän esityksen valmistelun yhteydessä johtuen nikotiininuuskaa koskevasta sääntelystä ja tuotteen asemasta markkinoilla. Lisäksi nikotiininuuskan verokohtelua tarkastellaan parhaillaan EU-tasolla.

Tulli pitää tärkeänä, että seuraavien kahden vuoden aikana toteutettavien tupakkaveron korotusten vaikutuksia verokertymään, matkustajatuontiin sekä laittomiin markkinoihin seurataan tarkasti.

Jakelu Eduskunnan valtiovarainvaliokunta (sähköisesti sara.kuitunen@eduskunta.fi)
Tiedoksi Tullin valvontaosaston johtoryhmä, Tullin kirjaamo